

Asianro 366/02.02.02/2020

§ 107**Talousarvion toteutuminen syyskuu 2020, lokakuu 2020 ja talousarvion 2020 muutokset****Päätöshistoria**

Kaupunginhallitus 30.11.2020 351 §

Talousjohtaja Sanna Häkli 26.11.2020:

Talousarvion toteutuminen:

Ohessa on tammi-syyskuun talouden toteumaraportit, verotulojen kertymä, kuntaviuhka erikoissairaanhoidon käytöstä, henkilöstö 30.9.2020 sekä tammi-lokakuun toteumaraportit, jossa on mukana viimeisin ennustetieto.

Talousarvion toteutumista seurataan toimielimissä kuukausittain. Kaupunginhallitukselle laadittava raportti sisältää koko kaupungin tuloslaskelman lisäksi raportin käyttötalouden toteumasta lautakunnittain toimintatuottojen, toimintakulujen ja toimintakatteen tasolla. Raportissa esitetään talousarvion toteutumisen lisäksi vertailu edelliseen vuoteen. Kaupunginvaltuustolle laaditaan talouden toteutuman raportti maaliskuun lopun, kesäkuun lopun sekä syyskuun lopun tilanteesta.

Raision kaupungin tuloslaskelman toteutuminen syyskuu 2020

Vuoden 2020 alkuperäinen talousarvio laadittiin -3,4 miljoonaa alijäämäiseksi. Keväällä alkaneen koronapandemian alkukuukausina kuntakentän ennusteet olivat huolestuttavia, ja keväällä tehtyjen arvioiden mukaan Raision vuoden 2020 tulosennuste oli -5,6 miljoonaa alijäämäinen, Mitä pidemmälle vuosi on kulunut, sitä varmemmin voidaan todeta, että tulos ei heikkene siten, kuin pandemian alkukuukausina pelättiin. Tulosennuste on tällä hetkellä noin 1,9 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Kuntakentällä vallitsee epävarmuutta ja ennusteet voivat muuttua aina vuoden loppuun saakka. Kaupungin toimialojen toiminta on ollut kustannustehokasta ja koronapandemiasta aiheutuneita lisäkustannuksia kompensoivat säästöt muun muassa toimintojen keskeytyksistä sekä lomautuksista aiheutuneista henkilöstösäästöistä johtuen.

Tasaisen käytön mukainen syyskuun toteuma olisi 75,0 %. Toteumaprosentit esitetään liitteenä olevissa raporteissa.

Toimintakate

Toimintatuottojen ja toimintakulujen erotuksena syntyvä **toimintakate** oli syyskuussa noin -96,3 miljoonaa euroa ja se toteutui noin 3,7 miljoonaa euroa laskennallista talousarviota paremmin. Toteumaprosentti oli 72,3 %.

Lautakuntien toimintakatteet toteutuivat pääosin laskennallisen talousarvion mukaisesti tai paremmin. Konsernihallinnon toimintakatteen toteumaprosentti oli 76 %. Konsernihallinnon pääasialliset nettokustannusylitykset aiheutuivat sähkökaupan tuottojen arvioitua pienemmästä määrästä sekä tammi-syyskuulle kohdistuneista maksettavista kertakorvauksista. Useimpien konsernihallinnon kustannuspaikkojen toteuma oli talousarviota parempi, mikä kompensoi koko konsernihallinnon toteumaa.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan toimintakatteen toteumaprosentti oli 75,3 %. Suurin osa soten palvelualueiden nettokustannuksista toteutui talousarvion mukaisesti tai sen alle. Tuotot alittuivat suun terveydenhuollossa ja aikuissosiaalityössä. Lisäkuluja puolestaan aiheutui koronatestauksista sekä perhepalveluiden toiminnoista.

Vapaa-aikalautakunnassa toimintatuottojen toteuma alitti talousarvion. Merkittävin tekijä oli uimahallin pääsymaksutuottojen väheneminen.

Muiden lautakuntien osalta sekä toimintatuotot että toimintakulut toteutuivat laskennallisen talousarvion tasoisesti tai sitä paremmin.

Koko kaupungin **toimintatuotot** olivat syyskuussa noin 30,0 miljoonaa euroa ja ne toteutuivat likimain laskennallisen talousarvion mukaisesti.

Kaupungin **toimintakulut** olivat syyskuussa noin -126,3 miljoonaa euroa ja ne toteutuivat noin 3,7 miljoonaa euroa laskennallista talousarviota pienempinä. Toimintakuluista *henkilöstökulut* olivat -52,8 miljoonaa euroa ja ne alittivat laskennallisen talousarvion kaikkien lautakuntien osalta. Koko kaupungin henkilöstökulut alittivat laskennallisen talousarvion noin 2,1 miljoonalla eurolla. Toinen iso kululaji, *palvelujen ostot*, toteutui -58,0 miljoonan euron suuruisena alittaen laskennallisen talousarvion 1,1 miljoonalla eurolla.

Raision erikoissairaanhoidon käyttö alitti tasaerälaskutuksen tammi-syyskuussa noin 4,5 prosentilla ja lokakuussa 4,2 prosentilla.

Verotulot

Verotulot toteutuivat tammi-syyskuussa 1,6 miljoonaa euroa laskennallista talousarviota paremmin. Yhteensä verotuloja kertyi noin 76,2 miljoonaa euroa. *Kunnallisvero* kertyi noin 66,2 miljoonaa euroa ja *yhteisövero* noin 4,7 miljoonaa euroa. *Kiinteistöveron* kertymä oli noin 5,2 miljoonaa euroa.

Muutetun talousarvion mukainen verotulo on syyskuussa 99,4 miljoonaa euroa. Lokakuussa päivitetyn Kuntaliiton verotuloennusteen mukaan vuoden 2020 verotulot toteutuisivat noin 102,0 miljoonan suuruisena, joten verotulojen osalta on syytä tehdä talousarviomuutos. Päivitettävän verotuloarvion mukaan

verotulojen toteuma tammi-syyskuussa olisi täten noin 0,3 miljoonaa euroa vähemmän kuin laskennallisessa päivitetystä ennusteesta.

Valtionosuudet

Valtionosuudet toteutuivat tammi-syyskuussa noin 1,5 miljoonaa euroa laskennallista talousarviota heikompana. Valtionosuudet olivat elokuun lopussa noin 26,8 miljoonaa euroa. Valtionosuuksiin vaikuttavat oleellisesti valtion lisätalousarvioissaan päättämät kompensatiot, kuten verotulojen maksun lykkäysmenettelyn kompensatio ja koronaviruspandemian kuntatalouden tukipaketit. Kuntaliitto on marraskuun alussa tehnyt päivityksen kuntien vuoden 2020 valtionosuuksista. Kyseisessä päivityksessä ovat mukana hallituksen lisätalousarvioissaan päättämät koronatuot. Päivitetty vuoden 2020 valtionosuusennuste on noin 39,0 miljoonaa euroa. Näin ollen valtionosuuksien osalta on syytä tehdä talousarviomuutos.

Vuosikate ja tuloslaskelman toteutuminen

Raision vuoden 2020 rahoitustuottojen ja rahoituskulujen toteuma oli tammi-syyskuussa 1,3 miljoonaa euroa.

Vuosikate oli tammi-syyskuussa noin 8,0 miljoonaa euroa ollen noin 4,0 miljoonaa euroa laskennallista vuosikatetta parempi. Tähän vaikuttivat merkittävästi valtion osoittamat tukitoimet.

Poistot toteutuivat hieman laskennallista talousarviota pienempinä, ollen noin 5,5 miljoonaa euroa.

Tuloslaskelma toteutui kokonaisuudessaan tammi-syyskuussa laskennallista talousarviota (-1,8 milj. euroa) paremmin tuloksen toteuman ollessa noin 2,5 miljoonaa euroa.

Investoinnit

Investointeja toteutettiin tammi-syyskuussa noin 5,3 miljoonalla eurolla toteumaprocentin ollessa 53,8 %. Investointien toteuma oli noin 0,6 miljoonaa euroa pienempi kuin edellisvuonna vastaavana ajankohtana.

Vuoden 2020 tulosennuste tämänhetkisten tietojen valossa

Kuntatalouden tukipaketit

Hallitus on tehnyt päätöksiä koronan aiheuttamien koronavaikutusten kompensoimiseksi. Hallitus osoitti kesäkuun alussa kuntasektorille noin 1,4 miljardin euron koronatukipaketin ja syksyn budjettiriihessä tukikokonaisuutta korotettiin edelleen.

Hallitus päätti korvata kunnille verotulojen maksujärjestelyjen muutoksista vuonna 2020 väliaikaisesti aiheutuvat verotulojen viivästymiset. 14.4.2020 lisätalousarviossa kompensaaation kokonaismäärä oli 547 miljoonaa euroa. 3.9.2020 viidennessä lisätalousarviossa kompensaaation määrää on tarkistettu toteutuneen mukaiseksi 118 miljoonaa euroon. Raision osalta alkuperäinen korvaus oli noin 2,4 miljoonaa euroa, tarkistettu määrä on **0,5 miljoonaa euroa**. Korvauksella ei ole todellista pitkän aikavälin kuntien taloutta vahvistavaa vaikutusta, koska vuoden 2020 korvausta vastaava määrä vähennetään viivästyskorkoineen kuntien valtionosuusmaksatuksen yhteydessä vuonna 2021.

2.6.2020 neljännen lisätalousarvion kuntatalouden tukipakettiin liittyvän valtionosuuden korotuksen osuus oli noin 772 miljoonaa euroa. Raision osalta kyseisen valtionosuuden lisäys on **3,2 miljoonaa euroa**. Toinen merkittävä päätettävä tuki koski yhteisöveron kuntien ryhmäosuuden nostoa (+10 %-yks.). Yhteisöveron lisäyksen suuruus Raision osalta on **1,2 miljoonaa euroa**.

Syyskuussa seitsemännessä lisätalousarviossa kuluvalle vuodelle koronatukea myönnettiin noin 600 miljoonaa euroa, josta 400 miljoonaa euroa osoitettiin kuntien peruspalvelujen valtionosuusmaksatukseen ja 200 miljoonaa euroa myönnetään sairaanhoitopiireille erillisenä avustuksena. Raision osalta kyseisen tuen suuruus oli noin **1,8 miljoonaa euroa**. Testauskustannuksiin myönnettiin tukea yhteensä 350 miljoonaa euroa. Raision osalta kyseisen tuen määrä oli noin **1,4 miljoonaa euroa**.

Näin ollen Raision osuus kunnan peruspalvelujen valtionosuuden kautta maksettava koronatuki vuodelle 2020 on yhteensä noin **6,4 miljoonaa euroa**.

Kuntaliiton viimeisimmän verotuloennusteen (5.10.2020) mukaan Raision kaupungin vuoden 2020 verotulot tulisivat olemaan noin 102,0 miljoonaa euroa, eli noin 1,5 miljoonaa euroa vuoden 2020 alkuperäisen talousarvion (103,5) verotuloja vähemmän. Ennusteen mukaan kunnallisveroa kertyy noin 88,5 miljoonaa euroa, kiinteistöveroa noin 7,7 miljoonaa euroa ja yhteisöveroa noin 5,7 miljoonaa euroa.

Raision kaupungin tulosennuste vuodelle 2020

Raision kaupungin tämänhetkisessä muutetussa talousarviossa vuoden 2020 tilikauden alijäämäksi on arvioitu noin -2,4 miljoonaa euroa. Kaupungin tulosennustetta on päivitetty vuoden mittaan ajantasaisesti, kun käytettävissä ovat valtakunnallisten koronavaikutusten sekä kaupungin omien arvioiden mukaiset taustatiedot ovat muuttuneet.

Tuorein tulosennuste on päivitetty 25.11.2020. Tietojen keräämisen pohjana keskuksilla on ollut käytettävissä lautakuntien tammi-lokakuun toteumaluvut. Keskuksat ovat arvioineet lautakunnittain käyttökateen koko vuoden toteumaennusteen. Päivitetyn ennusteen mukaan koko kaupungin toimintakateen (toimintatuotot-toimintakulut) toteuma olisi noin -132,5 miljoonaa euroa.

Sosiaali- ja terveyskeskuksen osalta korona on aiheuttanut lisäkuluja mm. koronatestauksista johtuen, mutta toisaalta osa toiminnoista on koronan aikana supistunut, mistä on aiheutunut kustannussäästöjä. Erikoissairaanhoidon käyttö on ollut pienempää koronan aikana. Loppuvuoden osalta ei ole tietoa, miten koronapandemian aikana syntynyt hoitotarve purkautuu. Hoitojonojen purkamisesta voi aiheutua lisäkuluja. Lisäkulua vuodelle 2020 voi aiheutua myös sairaanhoitopiirin alijäämän kattamisesta. Tällä hetkellä arvio on, että kustannusvaikutus on noin -0,3 miljoonaa euroa.

Tekninen keskus ja sivistyskeskus pääsevät tämän hetkisen arvion mukaan talousarvioon ja jopa sen alle. Teknisen keskuksen kuluissa säästöä on kertynyt muun muassa henkilöstökuluista, elintarvikekustannuksista ja lämmityksestä. Myös joukkoliikennöinnin nettokustannukset toteutuvat alle talousarvion. Sivistyskeskuksen osalta uimahallin pienemmät tuotot sekä päivähoitomaksujen pienentyminen kompensoituvat muun muassa toimintojen keskeytyksistä saatavilla säästöillä.

Konsernihallinnossa merkittävimmin toimintatuottoja heikentää ja kuluja lisää sähkökauppa. Sähkökaupan nettomenojen laskennallinen ennuste lokakuun toteuman perusteella on noin -1,58 miljoonaa euroa. Muutetussa talousarviossa nettomenot ovat -1,25 miljoonaa euroa. Näin ollen sähkökaupan osalta on syytä tehdä talousarviomuutos.

Tämänhetkisten tietojen valossa (Kuntaliiton viimeisimmän kuntakohtaisen jaottelun mukaiset luvut) verotulot toteutuisivat noin 102,0 miljoonan euron suuruisina ja valtionosuudet noin 39,0 miljoonan suuruisina. Näin ollen, tällä hetkellä arvioituna, kaupungin tilikauden tulos olisi noin 1,9 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Lainat 25.11.2020: Raision kaupungin lainamäärä on tällä hetkellä 71,0 miljoonaa euroa. Lainamäärän muutos vuoden 2020 aikana on ollut 7,4 miljoonaa euroa. Pitkäaikaista lainaa on otettu 20 miljoonaa euroa ja lyhennetty 6,0 miljoonaa euroa. Kuntatodistusten määrä on tällä hetkellä 27,9 miljoonaa euroa.

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Kaupunginhallitus merkitsee talousarvion toteutumisen syyskuu 2020 ja lokakuu 2020 tiedokseen ja ehdottaa valtuustolle, että

- 1) valtuusto päättää merkitä talousarvion toteutumisen syyskuu 2020 ja lokakuu 2020 tiedokseen
- 2) valtuusto hyväksyy talousarviomuutokset vuoden 2020 talousarvioon seuraavasti:

Kunnallisverot +2 115 000 euroa

Yhteisöverot +237 000 euroa

Kiinteistöverot +226 000 euroa

Valtionosuudet +1 266 000 euroa

Toimintatuottojen vähennys:

111555.3010 Sähkökauppa.Sähkön myyntituotot -200 000 euroa

Toimintakulujen lisäys:

111555.4340 Sähkökauppa.Toimisto- ja asiantuntijapalvelut 130 000 euroa

- 3) hyväksyy vuoden 2020 aikaiset talousarviomuutosten ja lainamuutosten aiheuttamat tarvittavat muutokset rahoituslaskelmaan.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti.

Päätös Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Oheismateriaali

- 1 Toteumaraportit tammi-syyskuu 2020
- 2 Verotulojen toteuma tammi-lokakuu 2020
- 3 Kuntaviuhka tammi-syyskuu 2020
- 4 Toteumaraportit tammi-lokakuu 2020
- 5 Kuntaviuhka tammi-lokakuu 2020
- 6 Henkilöstö 30.9.2020
- 7 Lautakunnissa käsitellyt talouden toteutumamat tammi-syyskuu 2020

Päätösehdotus Kaupunginhallitus

ehdottaa valtuustolle, että

- 1) valtuusto päättää merkitä talousarvion toteutumisen syyskuu 2020 ja lokakuu 2020 tiedokseen
- 2) valtuusto hyväksyy talousarviomuutokset vuoden 2020 talousarvioon seuraavasti:

Kunnallisverot +2 115 000 euroa

Yhteisöverot +237 000 euroa

Kiinteistöverot +226 000 euroa

Valtionosuudet +1 266 000 euroa

Toimintatuottojen vähennys:

111555.3010 Sähkökauppa.Sähkön myyntituotot -200 000 euroa

Toimintakulujen lisäys:

111555.4340 Sähkökauppa.Toimisto- ja asiantuntijapalvelut 130 000 euroa

- 3) hyväksyy vuoden 2020 aikaiset talousarviomuutosten ja lainamuutosten aiheuttamat tarvittavat muutokset rahoituslaskelmaan.

Päätös

Kaupunginhallituksen tekemä ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Raimo Sulonen saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana klo 16.24.

Tiedoksi

Armi Peltonen, Konsernihallinto

